

Analysering av bindemidler med FTIR (Fourier-transform infrared spectroscopy)

NABin 22. oktober 2024
Ragnar Bragstad

FTIR (Fourier Transformation InfraRed spektrometer) med ATR (Attenuated Total Reflectance)

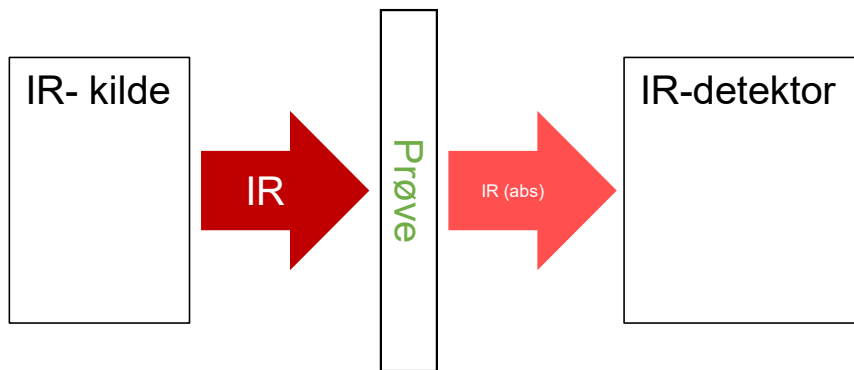
- Måler stoffers absorpsjon av elektromagnetiske bølger i IR-området (750 nm til 1 mm)
- I tradisjonell IR måles absorpsjonen av en og en bølgelengde mens FTIR måler alle bølgelengder samtidig
- ATR gjør at man kan måle absorpsjonen til stoffer som i utgangspunktet ikke slipper igjennom lys

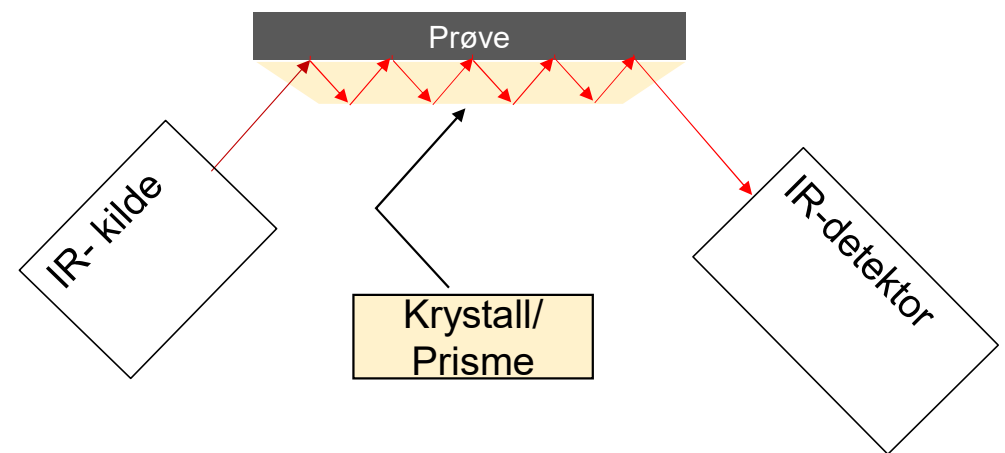
Foto: PerkinElmer

Måleprinsipp ATR

Tradisjonell IR

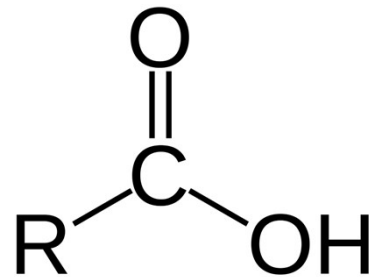
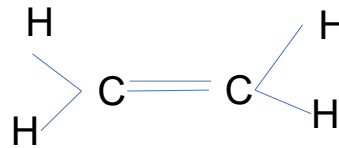
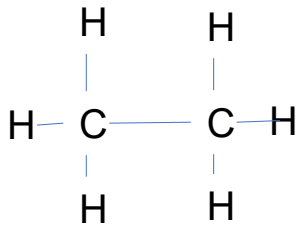

Attenuated Total Reflectance (ATR) «Dempet totalrefleksjon»

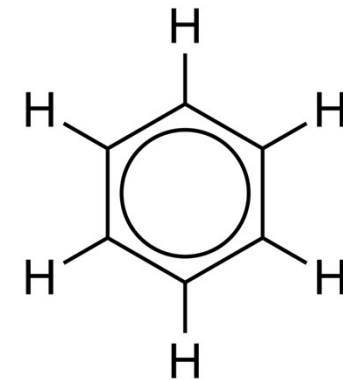

Hva sier absorpsjon av IR-lys oss?

- Molekyler absorberer frekvenser som er karakteristiske for strukturene deres
- Absorpsjonen er proporsjonal med konsentrasjonen av stoffet

Av De.Nobelium – Eget verk, Offentlig eiendom,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=1623926>

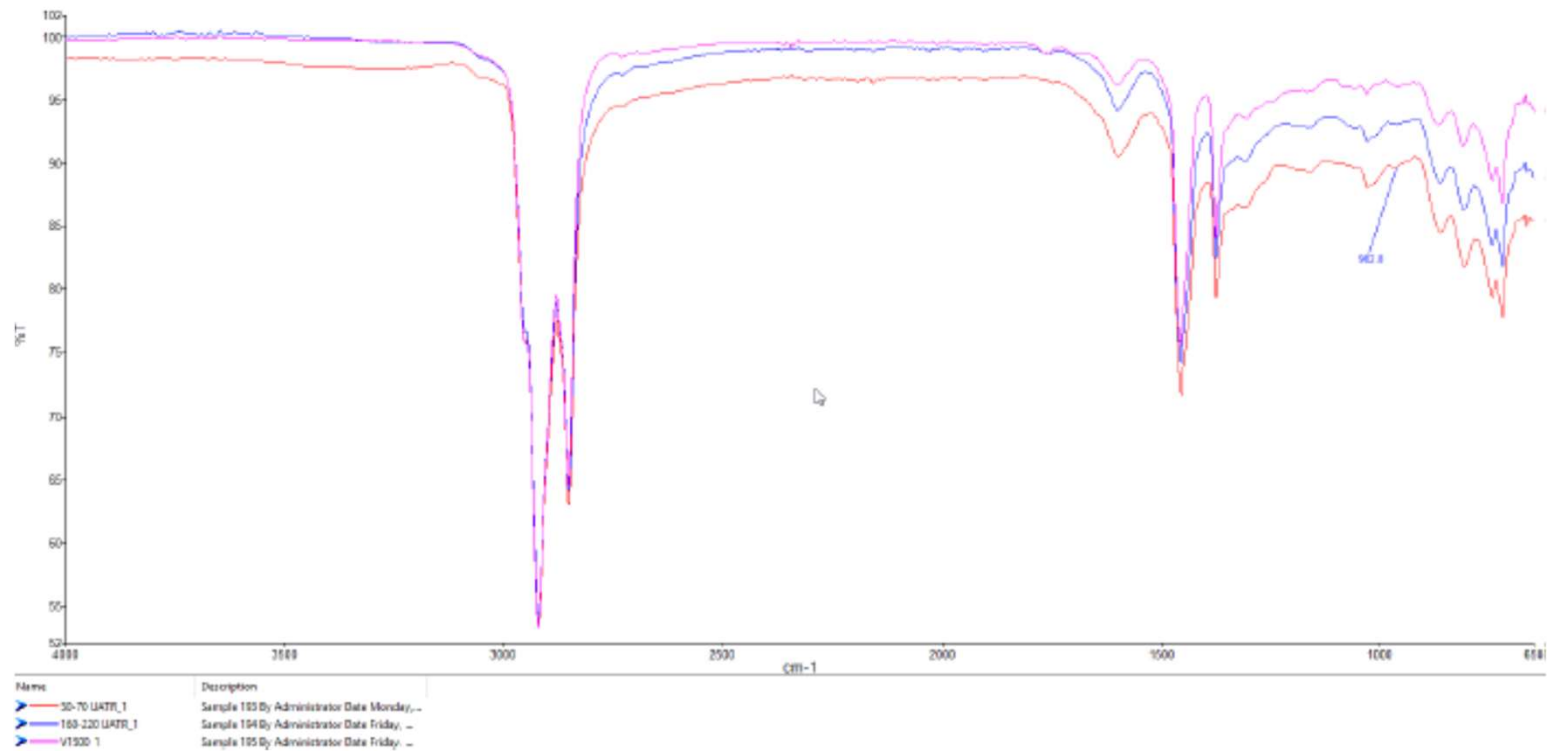
Av An elite – Eget verk, CC BY-SA 3.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=8456597>

Problemstilling:

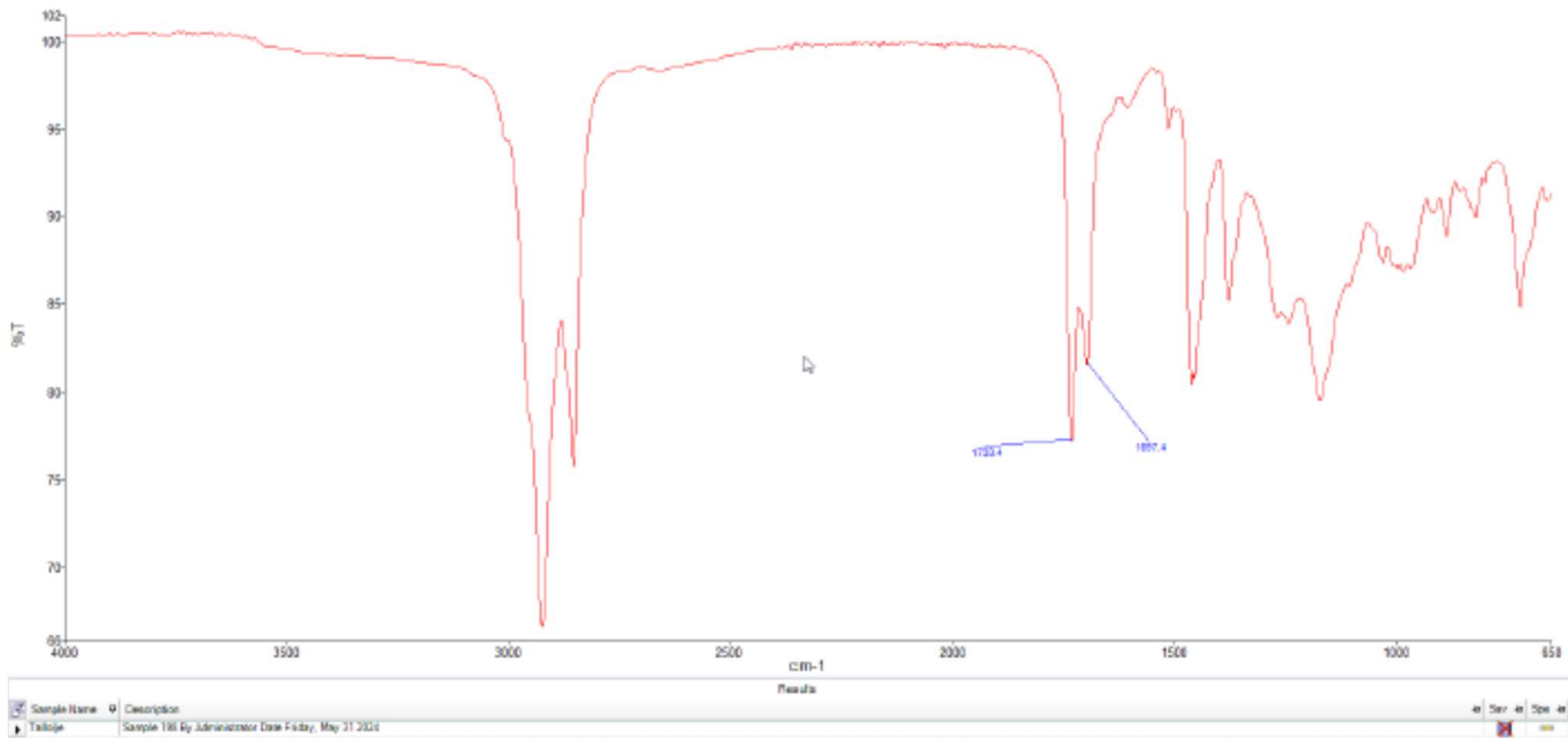
- Bindemiddelet i asfalt utgjør ca 6 % av vekten, men utgjør en hovedkilde til CO₂-utslipp ved produksjon og utlegging av asfalt
- Statens vegvesen og fylkeskommunene tildeler kontrakter på grunnlag av pris og CO₂-utslipp (Miljødeklarasjoner/EPD)
- Entreprenøren kan bl.a. redusere CO₂-utslippet ved å bytte ut deler av fossilt bitumen med «bio-bitumen» med opphav i avfall fra treforedlingsindustrien (Tallolje)

=> Hvordan bevise at det er tilsatt biobitumen og eventuelt hvor mye?

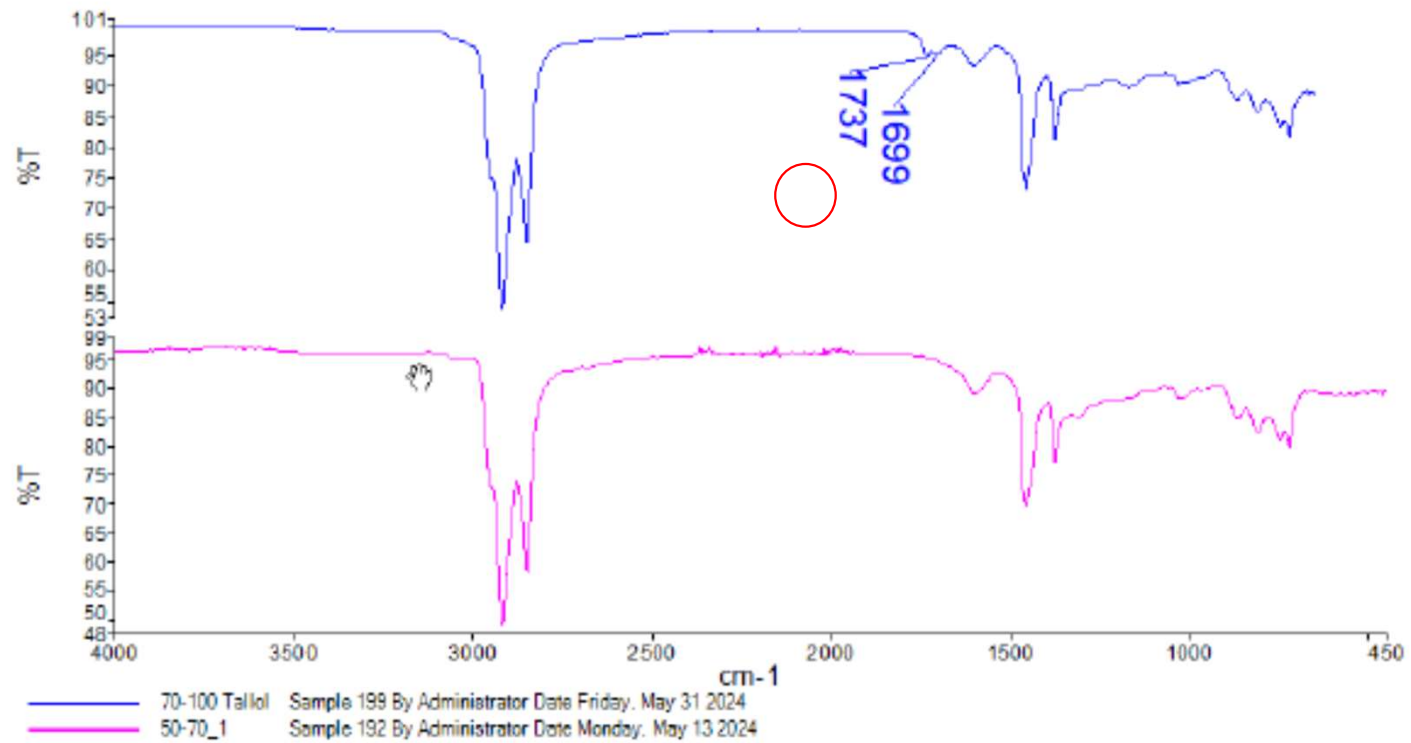
Typisk IR-skann av bitumen

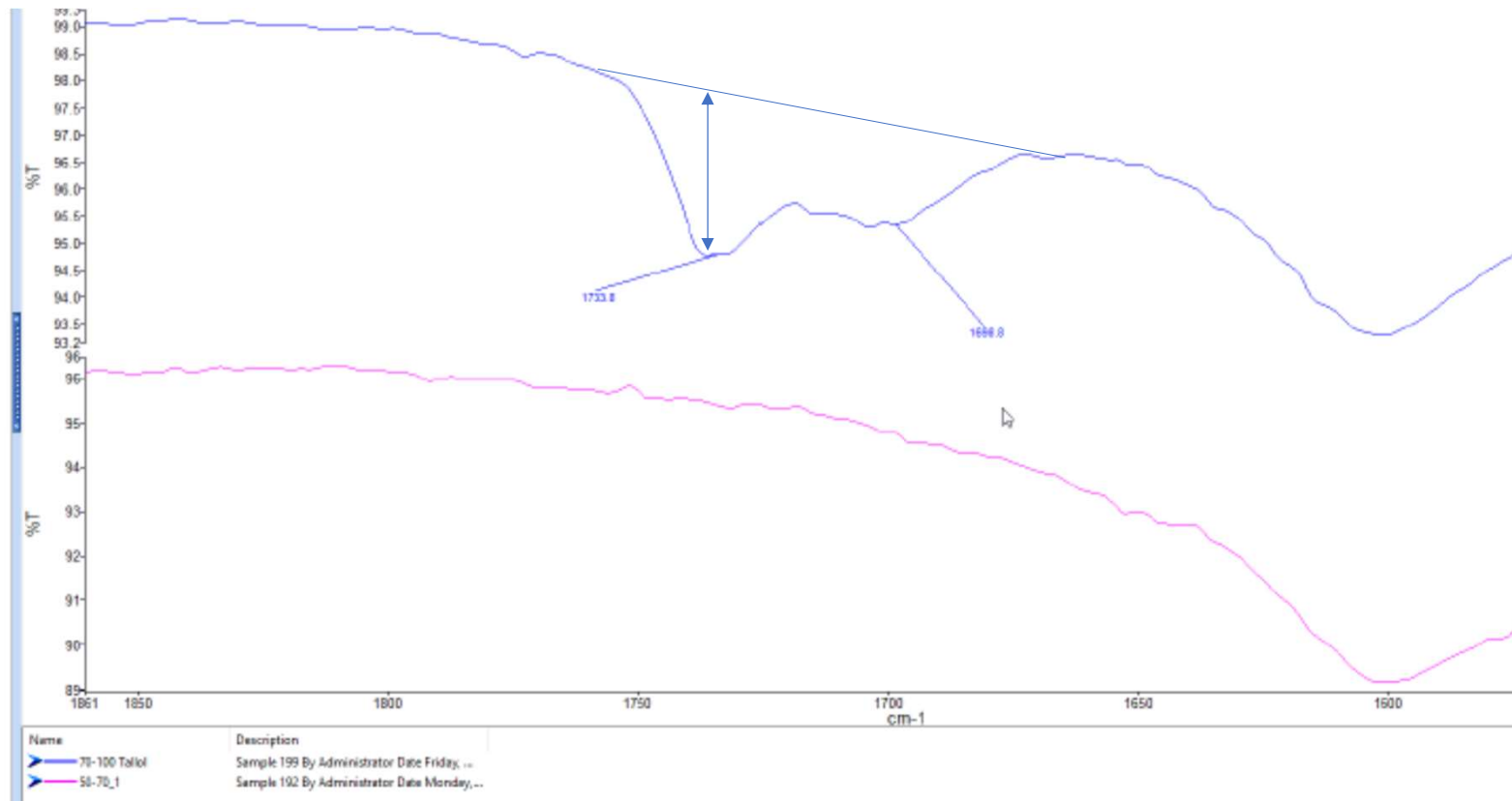
IR-skann av ren Tallolje

IR-spekter av bitumen med og uten Tallolje

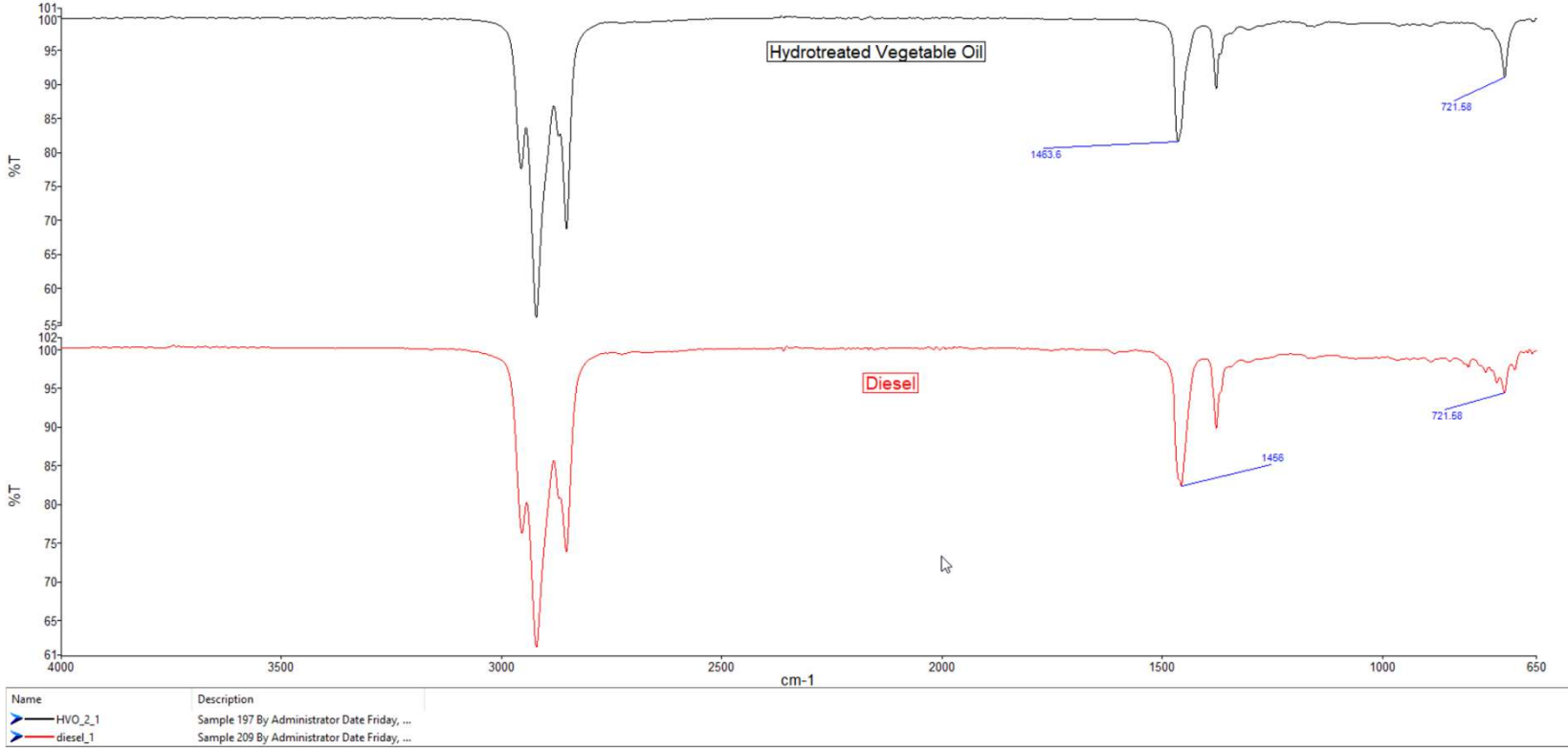
Detalj IR-skann for ren bitumen og med 10 % tallolje

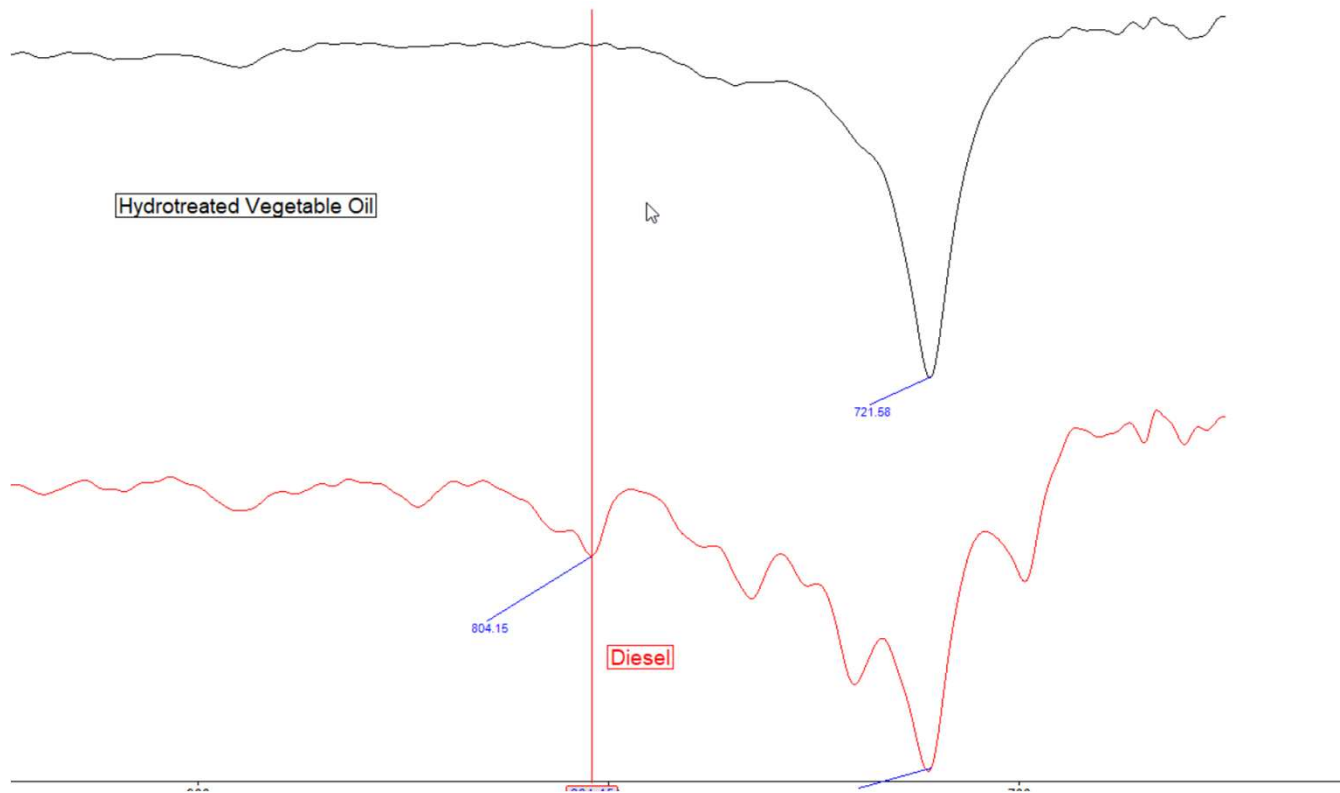
Konkretisere problemstilling «biobitumen»

- Ønsker å se på hvordan andel tilsetning kan bestemmes best mulig:
 - i blandinger av ren bitumen og tallolje
 - i gjenvunnet bitumen fra asfaltblandinger med tallolje
 - i gjenvunnet asfaltmasser tilsatt tallolje og gjenbruk
- Hva med andre biogene tilsetninger?

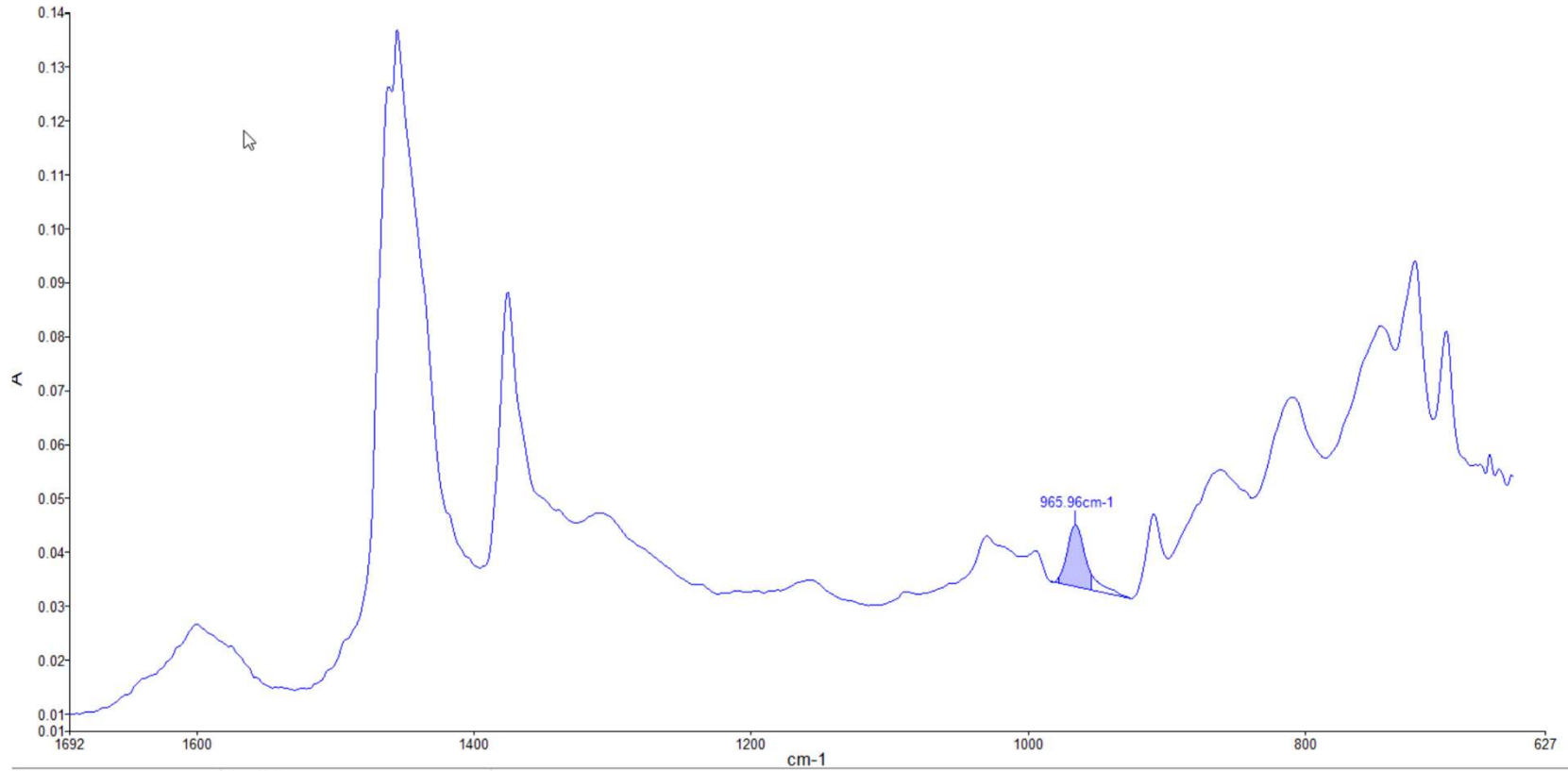
HVO vs Diesel

Fingerprintområde diesel

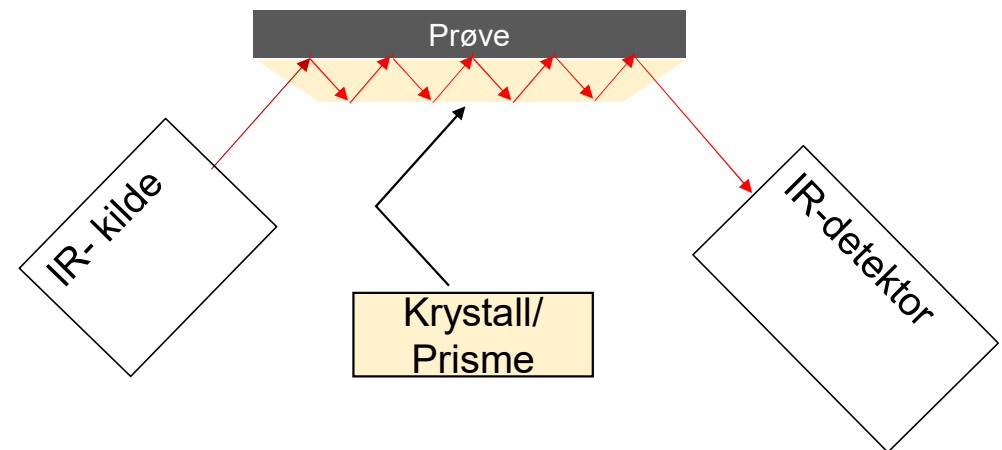
PMB-tilsetting

Name	Description
→ PMB	Sample 202 By Administrator Date Friday, ...

Andre ting som kan studeres med FTIR-ATR

- Oksidering av bindemiddel
- Diffusjon av foryngelsesmiddel
- ?

veiteknisk.no